

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 196.675 van 6 oktober 2009

A. 82.861/VI-15.007

In zake: **de naamloze vennootschap FARMACEUTISCHE
LABORATORIA TRENKER,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Xavier LEURQUIN en
Mr. Michel KAISER, advocaten,
Tedescolaan 7
1160 Brussel,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door:

1. de Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Ronny JOSEPH, advocaat,
Onderbergen 57
9000 Gent.

2. de Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën en
Institutionele Hervormingen.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 10 maart 1999 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap FARMACEUTISCHE LABORATORIA TRENKER de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 22 januari 1998 tot reglementering van sommige psychotrope stoffen, bepaaldelijk van artikel 2, § 2, ervan, eerste stof, en van artikel 49 ervan, eerste stof (amfepramone), bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 14 januari 1999;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer AMELYNCK, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 18 augustus 2009, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 30 september 2009;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Michel KAISER, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, van Mr. Charlotte VERHAEGHE, loco Mr. Ronny JOSEPH, advocaat, die voor de eerste verwerende partij verschijnt, en van de heer Pierre BAILLY, inspecteur, die voor de tweede verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer AMELYNCK, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. De verzoekende partij is een naamloze vennootschap die tot doel heeft "de fabricage, de productie, de invoer, de uitvoer en het verhandelen, in de meest uiteenlopende vormen, van alle farmaceutische, scheikundige en schoonheidsproducten en van alle soortgelijke aanverwante producten".

In dat raam brengt ze eetlustremmende farmaceutische specialiteiten op de markt onder de naam ATRACIL, DIETIL RETARD en REGENON, waarvan het belangrijkste actieve bestanddeel een molecule is met de naam amfepramone. Ze beschikt in dat verband over de vereiste vergunningen voor het in de handel brengen.

2. Volgens de verwerende partij is vastgesteld dat het gebruik van eetlustremmende geneesmiddelen die amfepramone bevatten bepaalde risico's inhield voor de gezondheid van de consumenten.

3. In de loop van het jaar 1995 heeft de verwerende partij een ontwerp van koninklijk besluit opgesteld tot reglementering van bepaalde psychotrope stoffen, waarvan het de bedoeling was dat het in de plaats zou komen van de reglementering vervat in het besluit van 2 december 1988 tot reglementering van sommige psychotrope stoffen, inzonderheid om de reglementering in overeenstemming te brengen met het Verdrag inzake psychotrope stoffen en de Bijlagen, gedaan te Wenen op 21 februari 1971 en goedgekeurd bij de wet van 25 juni 1992.

Dat ontwerp is op 12 januari 1996 ter fine van advies voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

Over dat ontwerp is op 28 mei 1996 advies L.24.847/8 uitgebracht, waarvan op 26 juni 1996 kennis is gegeven.

4. Op 22 januari 1998 is een koninklijk besluit tot reglementering van sommige psychotrope stoffen uitgevaardigd.

Dat besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 14 januari 1999.

Dat is de handeling die de bestreden bepalingen bevat.

Overwegende dat de verzoekende vennootschap een middel, het eerste van haar verzoekschrift, ontleent aan "schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, schending van de wet van 25 juni 1992 houdende instemming met het Verdrag inzake psychotrope stoffen en van de Bijlagen, gedaan te Wenen op 21 februari 1971, en bepaaldelijk van bijlage II ervan, stoffen van lijst IV, schending van het algemeen beginsel van gelijke behandeling, dwaling omtrent het recht in de doorslaggevende motieven en machtsoverschrijding"; dat ze in een eerste onderdeel betoogt dat amfepramone ingedeeld is in hoofdstuk II van het bestreden besluit, terwijl de stoffen van lijst IV van bijlage II bij de voornoemde wet van 25 juni 1992 volgens haar noodzakelijkerwijze thuishoren in hoofdstuk III van datzelfde besluit, dat de indeling van de psychotrope stoffen die bij het voormelde Verdrag van Wenen d.d. 21 februari 1971 tot stand is gebracht, bindend is en

afhangt van de gevaarlijkheid van die stoffen, dat lijst I de gevaarlijkste stoffen bevat en lijst IV de minst gevaarlijke stoffen, dat de Koning bij het bestreden besluit de indeling van amfepramone "op zijn minst impliciet heeft gewijzigd, aangezien alle stoffen van lijst IV voorkomen in hoofdstuk III van de bestreden handeling met uitzondering van amfepramone, welke stof opgenomen is in hoofdstuk II, dat wil zeggen onder andere stoffen die de aard van verdovend middel bezitten en opgenomen zijn in lijst I en lijst II van bijlage II bij de wet van 25 juni 1992 [...]";

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord en in haar laatste memorie in verband met het eerste onderdeel van het middel stelt dat de argumentatie van de verzoekende vennootschap uitgaat van een verkeerde interpretatie van het Verdrag van Wenen van 21 februari 1971, dat uit geen enkele bepaling ervan voortspuit dat de stoffen van lijst IV van bijlage II bij de wet van 25 juni 1992 noodzakelijkerwijze opgenomen moeten worden in hoofdstuk III van het bestreden koninklijk besluit, dat artikel 23 van het Verdrag de mogelijkheid biedt strengere maatregelen te nemen dan die waarin in het Verdrag ook nog voorzien is en dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State, toen ze ertoe genoopt werd een advies uit te brengen over het ontwerp dat tot het bestreden koninklijk besluit heeft geleid, het volgende geoordeeld heeft: "Aangezien artikel 23 van het Verdrag de verdragsluitende partijen toestaat stringentere of strengere maatregelen te nemen indien zulke maatregelen wenselijk of noodzakelijk worden geacht voor de bescherming van de volksgezondheid en het algemeen welzijn, doen die bepalingen van het ontwerp geen probleem rijzen";

Overwegende dat het bestreden koninklijk besluit volgens de aanhef ervan als rechtsgrond opgeeft de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, inzonderheid de artikelen 1 en 7, § 1, ervan alsook het Verdrag inzake psychotrope stoffen en de Bijlagen, gedaan te Wenen op 21 februari 1971, goedgekeurd bij de wet van 25 juni 1992;

Overwegende dat de wet van 24 februari 1921 bij de inwerkingtreding van het bestreden koninklijk besluit als volgt luidde:

" Artikel 1. De Regering wordt gemachtigd om, in het belang der openbare gezondheid, de invoer, uitvoer, vervaardiging, de bewaring, dat wil zeggen de opslag onder de vereiste voorwaarden, de etikettering, het vervoer, het bezit, de verkoop en het te koop stellen, het afleveren of aanschaffen, mits betaling of kosteloos, van de giftstoffen, slaapmiddelen, verdovende stoffen, ontsmettingsmiddelen en antiseptica, alsook de verbouw van planten waaruit deze stoffen kunnen worden getrokken, te regelen en daarover toezicht te houden.

[...]

Artikel 7. § 1. Onverminderd de bevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie, zien de ambtenaren van de douanen en accijnzen en de daartoe door de Koning aangewezen ambtenaren of beambten toe op de toepassing van deze wet en de desbetreffende uitvoeringsbesluiten.

[...]"

Overwegende dat de psychotrope stoffen bij het Verdrag van Wenen ingedeeld worden in vier lijsten waarvoor onderscheiden regelingen inzake toezicht gelden; dat amfepramone voorkomt onder de stoffen van lijst IV van bijlage II, die, in vergelijking met de regeling die op de stoffen vermeld in de lijsten I, II en III, wordt toegepast inzonderheid bij de artikelen 7, 11 en 12, onder de minst stringente regeling valt;

Overwegende dat het Verdrag van Wenen van 21 februari 1971, voor zover het de psychotrope stoffen indeelt in categorieën waarvoor specifieke regels gelden, rechtstreeks toepasselijke regels van internationaal verdragsrecht bevat die in principe de wetgever zelf binden; dat de verstrekking van geneesmiddelen die amfepramone bevatten krachtens dat Verdrag valt onder een regeling die relatief weinig stringent is in verhouding tot die welke voor andere stoffen geldt; dat artikel 23 van het Verdrag de "Partijen" weliswaar de mogelijkheid biedt om stringenter of strengere maatregelen van toezicht te nemen dan die waarin het voorziet, indien zij zulke maatregelen wenselijk of noodzakelijk achten voor de bescherming van de volksgezondheid en het algemeen welzijn; dat die bepaling het evenwel niet mogelijk maakt af te wijken van de artikelen 105 en 108 van de Grondwet en dat bijgevolg, tenzij er een wettelijke machtiging voorhanden is, wat de verwerende partij nalaat te bewijzen, het niet aan de Koning stond om de regeling te wijzigen die geldt voor amfepramone met toepassing van lijst IV van bijlage II bij het Verdrag; dat het eerste onderdeel van het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de artikelen 2, § 2, en 49 van het koninklijk besluit van 22 januari 1998 tot reglementering van sommige psychotrope stoffen, voor zover ze betrekking hebben op AMFEPRAMONE en AMFEPRAMONUM.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 173,53 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zes oktober tweeduizend negen door:

Mevr.	DAURMONT,	staatsraad, wnd. voorzitter,
de HH.	LEWALLE,	staatsraad,
	NIHOUL,	staatsraad,
Mevr.	LAUVAU,	griffier.

De Griffier

De Voorzitter

K. LAUVAU

O. DAURMONT

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.